

De lessen van het mierenvolk

Ds. A.T. Vergunst – Spreuken 30:24-25

Zingen: Psalm 48: 1, 4

Lezen: Spreuken 6: 1-11

Zingen: Psalm 1: 1, 2

Zingen: Psalm 104: 14, 18

Zingen: Psalm 25: 2, 4

Vrienden, koning Salomo heeft veel uit het boek van de natuur geschreven. We lezen in 1 Koningen 4 vers 32: *En hij sprak drieduizend spreuken; daartoe waren zijn liederen duizend en vijf.* Wij hebben maar één lied van Salomo en dat is het Hooglied. Maar hij schreef er nog duizend en vier meer. *Hij sprak ook van de bomen, van de cederboom af, die op de Libanon is, tot op de hysop, die aan de wand uitwast; hij sprak ook van het vee, en van het gevogelte, en van de kruipende dieren, en van de vissen (1 Kon.4:33).*

Vandaag gaan wij naar Salomo luisteren in een preek die voor een ieder van ons van toepassing is. Ik wil het eenvoudig houden, zodat jullie, jongeren, na het horen van deze preek, iets hebben om over te denken. Het gaat over een mier en de lessen van het mierenvolk. Salomo schrijft over de mieren. Ook Gods kinderen kunnen iets van de mieren leren.

Normaal gesproken zijn er drie punten, nu zijn dat er zeven. Zeven lessen die wij moeten leren uit het mierenleven. In onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 2, staat: 'Wij kennen Hem (dat is God) door twee middelen. Ten eerste door de schepping, onderhouding en regering van de hele wereld; aangezien deze voor onze ogen is als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, grote en kleine, gelijk als letters zijn, die ons de onzienlijke dingen van God geven te aanschouwen, namelijk Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid.' Al die kleine dieren die om ons heen lopen, zoals de mieren, zijn eigenlijk letters waardoor God tot ons spreekt.

Als ik nu tot jullie, jongeren, moet zeggen: 'Ga maar eens terug naar de kleuterschool om te leren', dan vinden we dat niet erg opwindend. Je bent een beetje beledigd als ik tegen je zeg: 'Jij moet maar eens terug naar school.' Maar God zegt het nog sterker. Hij zegt: 'Jij moet maar eens naar de mier toe gaan. Ga nu eens naast die mier zitten voordat je die dood stamp. Denk nu eens na over wat Ik in dat mierenleven heb geschreven, voor jou.' Dan denk ik, vrienden, dat wij vandaag wel iets hebben om ons te schamen. Dus ik hoop dat als je weer mieren ziet, je niet gelijk stamp, maar even stopt en denkt hoeveel van die lessen jij je nog kan herinneren. Ik wil zeven lessen trekken uit het mierenvolk. Maar laten we eerst onze tekst lezen, om te horen wat de Heere zegt over de mier. De tekst is Spreuken 30 vers 24 en 25:

Deze vier zijn van de kleinste van de aarde; maar dezelve zijn wijs, met wijsheid wel voorzien. De mieren zijn een onsterk volk; evenwel bereiden zij in de zomer haar spijs.

De eerste les is:

1. Er is geen hindernis om wijs te zijn

Er is geen hindernis om wijs te zijn, zelfs niet als je klein bent of dom. Misschien hebben jullie het niet makkelijk tijdens je studie. Je haalt geen tien, maar net een voldoende. Je werkt hard en je probeert van alles, maar je begrijpt het niet. Misschien ben je dan wel eens verdrietig. God zegt: 'Kijk nu eens naar die mier. Die is heel klein, maar toch heel wijs.' Niet knap, maar wijs.

Er is heel veel verschil tussen knap zijn en wijs zijn. Er zijn hele knappe mensen die toch heel dom zijn. Maar de mier is niet dom, die is wijs. De mier is een lopend boek waarin God ons de hele tijd herinnert: 'Wees nu eens wijzer, jij groot mens. Kijk nu eens naar die mier! *Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen en word wijs* (Spr.6:6).

God zegt: 'Nu moet je eens even stoppen en vragen aan die mier: Wat kan ik nu van jou leren?' En daar kun je veel van leren. Als je nu iets wilt leren over hoe groot de Schepper is, dan hoef je echt niet ver weg te gaan. Je kunt in de achtertuin gaan zitten en dan moet je maar eens naar het mierenleven gaan kijken. Het is zó mooi! Doe je dat wel eens; het boek van de natuur lezen, op de knieën vallen en je Schepper aanbidden? Zelfs over een mier...

God is zo groot. Hij is het zo waard om geprezen te worden. En wij mogen en moeten Hem prijzen, zelfs voor deze eenvoudige dieren. Er is niets gewoons aan het mierenleven. Als je eens een mierenhuis gaat bekijken sta je er versteld van wat er allemaal in zo'n mierenhuis gebeurt. Daar ga ik nu verder niet op in. Waar ik nu wel op in ga is wat de Heere zegt: 'Ga tot de mier! Kijk er eens naar en word eens wijs!' Wijs... dat zegt Hij. De mier is heel klein, maar toch heel wijs.

Ik zat eens naast een man die heel knap was. Die man bestudeerde de sterren. Ik zat naast hem in het vliegtuig en zat hem zo eens te observeren. Op een gegeven moment vroeg ik: 'U bent zeker een wetenschapper?' 'Ja, ik bestudeer de sterrenhemel.' 'Ah, dat is erg mooi. Daar hou ik ook van. Vertel mij er eens wat van.' Toen ging hij mij wat vertellen, maar dat ging over mijn hoofd heen.

Dat geeft niet, maar aan het einde van zijn verhaal zei ik: 'Meneer, gelooft u dat de sterren daar zomaar vanzelf gekomen zijn?' Hij zei: 'Nee, natuurlijk niet.' Ik vroeg door: 'Hoe komen die daar dan?' Volgens hem moest er ergens een architect zijn die de sterrenhemel in elkaar gezet heeft. 'Want', zei hij, 'ik zal nooit geloven dat het vanzelf gebeurd is. Alles werkt samen in een enorme balans. Als er maar één ster uit balans is, dan wordt het een grote chaos daarboven. Het is geen chaos daar.'

Terwijl ik zat te luisteren ging er een rilling over mijn rug. Ik zei: 'Ik heb nog nooit zo'n knappe man gehoord als u. De meeste wetenschappers zeggen: God? Nee. Maar u zegt gelijk: God, want Hij is natuurlijk die Architect.' 'Ja', zei hij, 'ik kan bewijzen dat er een God is.' 'O, dat heb ik nog nooit gehoord.' 'Maar kent u die God dan ook?', vroeg ik aan hem. Weet je wat hij tegen mij zei? 'Dat is grote onzin. Het is grote onzin om die God te leren kennen, daar heb ik geen tijd voor.'

Toen begon er iets in mij te huilen. Ik zei tegen hem: ‘Meent u dat nu echt? U zegt dat er een God is, en u bent zo knap dat u al die dingen weet en u voelt dat er een God is en toch bestempelt u het als onzin?’ Die man was dus knap, maar niet wijs.

Ik zal ook een jongetje aan het woord laten. Hij is verstandelijk gehandicapt en kan niet goed denken, niet rekenen en niet lezen. Na de preek was er een klopp op de deur van de consistorie en kwam dat jongetje binnen. Hij liep naar de dominee, nam zijn twee handen in zijn handen en zei: ‘God groot! God groot!’ Dat ventje was niet knap, maar wel heel wijs. Zie je, je hoeft niet knap te zijn om wijs te zijn. Zijn er hier ook zulke jongeren, die wel eens zo voor de Heere staan en zeggen: ‘U bent zo groot en zo goed’? Dat kun je dus van de mieren leren. Ze zijn niet knap, maar wel wijs.

Dat is de eerste les. Wij kunnen wel denken dat we knappe mensen zijn met onze universiteiten en allerlei dingen die we doen, maken en creëren. Maar als wij niet zo voor God staan als dat gehandicapte jongetje, dan zijn wij helemaal niet wijs.

We gaan letten op de tweede les:

2. Hun wijsheid is dat ze vooruit denken

De mieren denken vooruit. We lezen in Spreuken 6: *Ga tot de mier, gij luiard! Zie haar wegen, en word wijs; dewelke, geen overste, ambtman noch heerser hebbende, haar brood bereidt in de zomer, haar spijs vergadert in de oogst (Spr.6:6-8)*. Zo staat het ook ongeveer in onze tekst: *Evenwel bereiden zij in de zomer haar spijs*.

Jullie hebben van het jaar vast wel mieren gezien. ‘Die vervelende mieren...’ Maar voordat we dat zeggen, zegt de Heere: *Ga tot de mier, gij luiard!* ‘Denk nu eens aan de wijsheid die Ik in de mier gelegd heb. In de mier die jij van de keukenvloer afveegt. Want de mier is bezig met iets waar jij ook mee bezig zou moeten zijn. De mier bereidt zijn brood voor de wintertijd. Ze werken hard, keihard!’

‘Dat doe ik ook’, zeg je, ‘keihard werken!’ Maar wáár ben je dan mee bezig? Ben je bezig voor de tijd waarin er niets meer te vinden is en er niets meer te vergaderen is, de tijd dat God niet meer te vinden is? Nu is het nog de tijd. Nu hebben wij nog de gezondheid om God te zoeken.

De mieren gaan nooit op vakantie. Is vakantie dan verkeerd? Dat zei ik niet. Maar ze gaan nooit op vakantie. Ze zijn altijd maar bezig te denken over de winter die komt. En zo zijn ze druk. Ze nemen geen weekend vrij. Is het dan verkeerd als we er een weekend tussenuit gaan? Dat zei ik niet. Maar ik zeg wel dat de mieren nooit wat dagen vrij nemen. Ze zijn altijd maar bezig.

Ga tot de mier, gij luiard! Dat zegt de Heere tot jou! *Zie haar wegen en word wijs*. Want zij zijn bezig met maar één doel: voorbereiden en verzamelen. Het is weer zondag. Wat vergader jij vandaag? Wat doe jij vandaag? De hele dag vrij, geen huiswerk en geen werk. Maar heb je al wat vergaderd voor die toekomst? Vorige week een drukke week gehad. Een heel drukke week gehad zelfs, alle avonden bezet. Dit en dat vroeg onze aandacht. En als je nu eens naast die mier gaat staan, ben je dan wijzer dan de mier geweest?

Waren wij bezig met de eeuwigheid? Misschien zeg je: 'Tja, daar kun je toch niet altijd mee bezig zijn?' Nee? Echt niet?

Jonathan Edwards schrijft ergens in zijn dagboek: 'Heere, schrijft U 'eeuwigheid' op mijn oogbal.' Dat gebed moet je ook maar eens gaan bidden: 'Schrijft U 'eeuwigheid' op mijn oogbal. Waar ik ook maar naar kijk, dat ik het zie in het licht van de eeuwigheid.'

Dat doet de mier. Hij kijkt altijd vooruit. Nu is er nog tijd, morgen misschien niet meer. Zie je wel eens een mier rusten? Nee, ze zijn altijd bezig. Van het begin van het voorjaar tot in de late herfst. Ze wachten ook niet tot het einde van het jaar. Ze wachten niet tot het najaar en gaan dan snel alles verzamelen voor de winter. Maar gelijk, vanaf het eerste moment dat het voorjaar begint, werkt de mier.

Jongelui, ik weet hoe jullie denken. Zo dacht ik vroeger: 'Ik heb nog tijd genoeg om de Heere te zoeken. Tijd genoeg, ik ben nog jong.' Ga tot de mier, vandaag nog! Die mier zegt niet: 'O, het is april en ik heb de tijd tot eind oktober. Ik ga eens lekker uitrusten en niks doen.' Jij weet ook niet of je nog een zomer in je leven krijgt en of je nog een najaar in je leven krijgt. Weet je het wel zeker dat je een sterfbed krijgt? Zo gij Zijn stem dan heden (dat is vandaag) hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk woord; verhard je niet, maar laat je leiden. Hoor je het? 'Vandaag!', zegt de Heere, 'Stel het toch niet uit!'

Er was eens een verhaal van een moeder en een dochter die daarover spraken. De moeder zei tegen haar dochter: 'Waar ben je toch allemaal mee bezig?' 'Ach, moeder, ik heb nog tijd genoeg. Later, als ik ouder ben, ga ik de Heere echt wel zoeken.' Moeder zei niks.

Maar de volgende dag kwam de dochter thuis en moeder zei tegen haar: 'Iemand heeft bloemen voor je bezorgd.' 'O, leuk zeg, wie zou dat gedaan hebben?' Ze ging naar die bloemenvaas, haalde het papier er vanaf en zag allemaal verdorde rozen in de vaas. Wat was dat nu? Er hing een naamkaartje aan waarop stond: 'Van je moeder.' 'Ma, wat is dit nu voor nare grap?' 'Het is geen grap, meisje. Dat zei jij gisteren ook tegen de Heere. Ja, later als ik ouder ben ga ik U wel dienen. Wil jij pas in je late leven een verdorde roos aan de Heere geven?'

Jonge mensen, waarom maakt God je jong? Om je tijd te verprutsen? Nee toch? Om Hem te zoeken, zodat je je hele leven op deze aarde Hem mag dienen. O, wat is dat een rijk leven als je van jongs af aan de Heere mag dienen. Hij is het waard.

Mieren denken vooruit en worden niet afgeleid. Ik heb vaak naar die mieren zitten kijken en geprobeerd ze te stoppen. Dan legde ik een rij stenen en stokjes neer. Maar die mieren klimmen eroverheen en gaan verder. Geen tijd om te stoppen. Verder, altijd maar verder. Niet afgeleid en ook niet bezig met onnodige dingen. Altijd maar nadenkend over de oogsttijd die komt en vandaag zoeken. *Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen en word wijs.*

De derde les uit het mierenleven is:

3. Hun ijver

De ijver van de mier is prijzenswaardig. De Bijbel spreekt vaak over ijver. *Ga tot de mier, gij luiaard!* is het eerste voorbeeld. Salomo spreekt in het Spreukenboek heel vaak over

ijver. Ik lees in Spreuken 12 vers 27 een hele interessante tekst: *Een bedrieger zal zijn jachtvang niet braden*. Stel dat er iemand gaat jagen en hij schiet een hert. Maar vervolgens gaat hij het niet braden. Wat gebeurt er dan met dat hert? Dat gaat verrotten. Zo iemand is een luie jager. Hij doet veel moeite om te gaan jagen en als hij iets geschoten heeft doet hij er niks mee. Dat is een luie jager.

En daar zit de kerk vol mee. Jij hebt moeite gedaan om hier te komen, je bent naar de kerk gekomen, je luistert, je concentreert je en dan ga je naar huis. En wat doe je er dan mee? Laat je het dan ook verrotten? Laat je wat je verzameld hebt zomaar liggen?

Iedereen heeft wel eens koeien gezien. Wat doen koeien? Die herkauwen. Herkauw jij de preek ook? Je kunt van een koe ook dingen leren. Kijk, God wil ons, door de gewone dingen, iets meegeven. En wij denken er niet eens bij na. We moeten iets met dat Woord dóen. Zoals een koe het herkauwt, zo moeten wij het ook herkauwen.

Spreuken 13 vers 4 zegt ook iets over die luiaard: *De ziel van de luiaard is begerig, maar er is niets*. Stel, ik kom bij je op bezoek en ik vraag je op de man af: 'Wil je bekeerd worden?' Je zegt: 'Ja!' Dat is een goede begeerte. Maar de luiaard heeft ook veel begeerten. *De ziel van de luiaard is begerig, maar er is niets*. Hij krijgt niets. *Maar de ziel van de vlijtige zal vet gemaakt worden*.

Kom, vrienden, als iemand zegt: 'Ik wil rijk worden' en hij zit met zijn handen op de rug in zijn tuinstoel, wordt hij dan rijk? Alleen als hij geluk heeft en zijn rijke oom sterft. Maar de Heere heeft het werken als middel aangewezen om rijk te worden. Zo is het ook geestelijk. De ziel van de luiaard wil alles hebben, maar krijgt niks.

We gaan weer terug naar de mier in hoofdstuk 6. *Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen, en word wijs; dewelke, geen overste, ambtman noch heerser hebbende, haar brood bereidt in de zomer, haar spijs vergadert in de oogst*.

Wat betekent dat? Als je naar een mierenkolonie gaat kijken, dan zie je die mieren de hele dag bezig, maar er is geen overste. Een overste is iemand die ze achter de voddën zit: 'Zeg, ga je werk doen!' Die hebben ze niet. Ze hebben geen ambtman. Een ambtman is iemand die inspecteert wat je doet: 'Laat maar eens zien wat je gedaan hebt!' Ze hebben ook geen heerser; iemand die je op het matje roept: 'Het is tijd om op te staan, ga aan je werk!'

Dat hebben de mieren niet. Ze doen dat allemaal uit zichzelf. 'Ja', zeg je, 'dat is gewoon hun instinct.' Dat klopt. Maar dat heeft God in hen gelegd als een wijze les voor de mens. Wij zijn zo knap, veel knapper dan die mier. Maar de Heere heeft de mens een overste, een ambtman en een heerser gegeven. Hij heeft ons een geweten gegeven dat spreekt. Dat hebben de mieren niet. En wat doen wij? We zetten het knopje uit en luisteren er niet naar.

Hij heeft ons een ambtman gegeven, iemand die achter ons staat. Wie zijn dat dan? Je vader en moeder bijvoorbeeld. 'Zeg, kind, heb je al in je Bijbel gelezen?' 'O nee, vergeten.' 'Nog maar even doen, hè?' Dat is een ambtman. Wij hebben ambtmannen, heersers en oversten, die achter ons staan om ons aan te moedigen. Ouderlingen, docenten, ouders... En toch laten wij ons dagen, weken, maanden, ja zelfs jaren ontglippen. Studie, werk, carrière maken, enzovoorts. Dat is wel belangrijk, maar niet het

allerbelangrijkste. Vind je niet dat wij ons moeten schamen? *Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen en word wijs!*

Is de eeuwigheid nu echt zo onbelangrijk? Is de hemel en de hel nu echt zo onbelangrijk? Kunnen we dan zomaar, als het ware, de eeuwigheid uit onze gedachten bannen, totdat het te laat is? Maar op die grote dag zullen wij terugdenken aan deze preek en aan al die keren dat wij mieren hebben gezien. Daar gaat God ons aan herinneren. En wat gaan we dan zeggen? Dan is het te laat... Maar de mieren zoeken het brood terwijl het zomer is en ze vergaderen terwijl de oogst er nog niet is.

Voor we verder gaan met de vierde les, zingen we uit Psalm 104 vers 14 en 18:

Wat in de lucht, op d' aard', in 't water leeft,
't Wacht al op U, die elk zijn spijze geeft;
't Wacht al op U, die alles kunt behoeden.
Als Uwe gunst al 't scheps'lenheir wil voeden,
En liefderijk aan hunne nooddrift denkt,
Vergaad'ren zij de voorraad, die Gij schenkt,
En worden door Uw goedheid mild bejegend,
Elk op zijn tijd, in overvloed gezegend.

De zondaar zal verdelgd zijn op Gods wenk;
De boosheid zal vergaan, eer 't iemand denk'.
Waak op, mijn ziel, wil uwe Schepper eren;
Geloofd zij God; men loov' de HEER' der heren!

Kleine diertjes, maar wijs. Hun wijsheid is dat ze vooruit denken. Hun wijsheid is prijzenswaardig. God spreekt daar lovend over in de Schrift. Maar hun ijver, en dat is de vierde les, is ook heel bijzonder:

4. Hun ijver is doelgericht

Jongelui, ik heb die mieren bestudeerd. Ik heb mierenhuizen uit elkaar gehaald. Dat had ik eigenlijk niet mogen doen, want dat was verwoestend werk. Maar ik was zo nieuwsgierig. Ik heb naar mieren zitten kijken toen ik een jongetje was en dat doe ik nog. Weet je wat mij opviel? Je ziet mieren nooit een mooie steen naar hun huis toe slepen, of een mooie tak. Het enige waar je ze mee ziet lopen en slepen, is dat wat ze nodig hebben om de winter te overleven. Ze kunnen niet leven van een steen en takken. Hun ijver is doelgericht.

Laten we nu eens naar onszelf kijken. Waar is onze ijver op gericht? Martha was ook druk. Je kunt je haast niet op een betere manier druk maken dan zij deed; ze maakte maaltijden voor de Heere Jezus en Zijn discipelen. Daar was ze heel druk mee. Maar wat zegt de Heere tegen haar? 'Nee, Martha, Ik ben het niet met je eens. Ik ga echt niet tegen Maria zeggen: Ga jij ook eens naar de keuken. Martha, je bent bezorgd over veel dingen, maar één ding is nodig!'

Is het niet tijd dat wij elkaar daaraan helpen herinneren? Je hebt het zo druk, zelfs te druk om te zorgen voor je ziel, te druk om aan Jezus' voeten te zitten. Ik denk dat je wel

een agenda hebt. Kijk eens in je agenda voor de komende tijd. Staat God er in? Studeren, vrienden, uit eten, sporten, vakantie, lekker relaxen... maar staat God er in?

Voel je het aan? Die mier kan ons iets leren. Die is niet bezig met steentjes en andere mooie dingen die je weer moet afstoffen en achterlaten. Het helpt niet. Word nu toch eens wakker! Word vandaag toch eens wakker! Laat die mier je inspireren.

Maar er is nog meer te leren van die mier. De vijfde les:

5. Ze werken allemaal samen en voor elkaar

Mieren zijn sterk, maar nog meer als ze samenwerken. Dan kunnen ze enorme dingen doen. Het is ongelooflijk wat de Heere mieren laat doen als ze samenwerken. Ze maken zelfs bruggen over water. Levende bruggen van mieren, ze hangen aan elkaar en de anderen lopen er over.

Samen kun je veel meer. Dat geldt ook voor je eigen gemeente, waar de Heere je een plaats gaf. Je moet samenwerken, daar ben je kerk voor. Niet zomaar komen en zeggen: 'Dag! Tot volgende week zondag!' Teveel kerken zijn als zandkorrels op het strand. Ze liggen naast elkaar, maar zitten niet áán elkaar. Het is los zand. Maar een kerk zit aan elkaar. Die hóórt aan elkaar te zitten. Die groeit aan elkaar en werkt samen.

Samen zijn die mieren bezig hun kolonie te verdedigen tegen grote gevaren van indringers. Ik raad je niet aan te doen wat de mieren doen. Want als er een bezoeker in die kolonie komt die niet ruikt naar de anderen, dan scheuren ze hem in stukken. Dat moet je natuurlijk niet doen. Maar de les is heel belangrijk. Er komt een dier aanlopen, een tor bijvoorbeeld. Die ruikt niet naar de andere mieren. De mieren vallen op hem en scheuren hem letterlijk in stukken. Ze zijn allemaal gewillig zichzelf op te offeren. Maar wat je nu nooit ziet in een mierenkolonie is dat ze tegen elkáár vechten. Bijvoorbeeld achter de rug van de ander om roddelen. Wat doet het zeer, hè? Maar wat gebeurt het veel.

Je kunt nog wat leren van de mieren. Altijd zijn ze bezig samen te werken tegen de vijand. Moeten wij zo niet als gemeente zijn? Er zijn veel vijanden om ons te verwoesten. Dan moeten wij niet tegen elkaar gaan vechten. Wij moeten schouder aan schouder staan, want de wereld is niet neutraal. Echt niet, de wereld is totaal vijandig en probeert op allerlei manieren in ons leven te komen. Om wát te doen? Om onze ziel weg te sleuren. Denk nu niet dat er ook maar iets neutraal is.

Kijk eens naar Daniël. Hij was als twaalfjarige jongen aan het hof van Babel. Op een gegeven moment zegt hij tegen zijn vrienden: 'Jongens, ik heb een streep getrokken. Ik eet niet meer mee van die Babylonische maaltijden. Ik doe niet meer mee.' 'Ach, kom op, Daniël. Doe niet zo vervelend. Wat is daar nu verkeerd aan?' Wat zullen zijn vrienden allemaal hebben gezegd? 'Joh, dat is toch onschuldig wat wij eten?' Maar volgens Daniël was het niet onschuldig. Hij trekt een streep.

Waar trekken jullie strepen? Waar staat de streep van jouw gemeente? Die heeft een streep dáár en een ander heeft een streep dáár. Nee, je moet juist sámenwerken! Want er gaat een vijand rond als een briesende leeuw, die je kapot wil maken. Die vijand wil het Koninkrijk van God stoppen om zelf te groeien. Wij moeten samen sterk staan.

Weet je waar de mier het meeste mee bezig is? Met de volgende generatie! Als je een stokje in een mierenest steekt, dan zie je mieren met die witte dingetjes op hun rug. Dat zijn eitjes. Ze worden ineens heel ijverig. Want elk eitje is alles waard en ze brengen het snel naar een andere beschermde plaats.

Weet je wat er ook gebeurt onder de grond? De mieren brengen continu eitjes naar boven en naar beneden, naar boven en wéér naar beneden. Er moet een constante temperatuur zijn tussen de 23 en de 26 graden. Dat is nodig om die eitjes te rijpen. En soms is het te heet en soms te koud, dus zijn ze maar bezig met die eitjes. Ben jij zo ook bezig met de volgende generatie? Je mag het ook bidden: 'Heere, denkt u toch ook eens aan de jonge mensen.' Zij worden zo vaak bekritiseerd. De jeugd van tegenwoordig... Maar de mieren zijn er mee bezig. *Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen en word wijs.*

De zesde les is:

6. De mieren verdelen de taken onder elkaar

Dat is heel belangrijk. 98 procent van alle mieren in een kolonie zie je nooit boven de grond; die leven onder de grond. 98 procent! Alles wat wij zien is maar twee procent. En hard werken dat ze doen, daar onder de grond! Ingenieurs, bewakers, soldaten, jagers... van alles en nog wat. Allemaal werken ze samen met hun eigen taakgerichtheid.

Zou zo ook een kerk niet moeten functioneren? Ik lees u een klein gedeelte voor uit 1 Petrus 4. Daar zegt Petrus dit, als hij het heeft over Gods kinderen: *Een iegelijk, gelijk hij gave ontvangen heeft, alzo bediene hij dezelve aan de anderen, als goede uitdelers der menigerlei (dat is: verschillende) genade Gods. Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods; indien iemand dient, die diene als uit kracht, die God verleent; opdat God in allen geprezen worde door Jezus Christus, Welken toekomt de heerlijkheid en de kracht, in alle eeuwigheid (1 Petr.4:10-11).*

Petrus zegt dat elke gelovige een gave heeft. Als jij belijdt dat je het werk van de Heere Jezus kent in je hart, dan heeft de Heere jou een gave gegeven. Waar is die voor gegeven? Voor de ander en niet voor jezelf. Voor de ander!

Denk nu eens na over het lichaam. Paulus gebruikt dat beeld voor de kerk. Het lichaam is de vinger, de hand, de arm, het hoofd, de voeten, enzovoorts. Die werken allemaal samen. Waarom maak jij deel uit van een gemeente? Waarom ben je lid van de jeugdvereniging? Waarom kom je elke zondag naar de kerk? Om het lichaam van Christus te zijn! Je onkerkelijke burens lezen de Bijbel niet, maar zien ze in jou en in de andere kerkmensen wel het lichaam van Christus? Ze horen niets over de Heere Jezus, maar horen ze iets over de Heere Jezus als ze jou zien?

Samenwerken, dat is gemeente zijn! 'Ja', zeg je, 'dat is alleen voor Gods levende Kerk.' Oké, dan vraag ik het aan Gods levende Kerk. Ben jij zo'n open boek dat de liefde, de grootheid, het erbarmen uitdraagt? In een kerkelijk jaarboek stond dat het vorige jaar ruim 1900 mensen de Gereformeerde Gemeenten verlaten hadden. Dat is heel erg. Maar niet één was er overgekomen vanuit de wereld. Dat is ook erg...

Waarom wonen wij nu in zo'n land? Wat is jouw taak daarin? Niet iedereen heeft dezelfde taak. Je hebt misschien wel eens gehoord van William Carey. Dat was een zendeling in India. Die man heeft daar ruim tien jaar gewerkt zonder enige vrucht op zijn werk. Uiteindelijk zegt het zendingsbestuur tegen Carey: 'Is het geen tijd dat je daar opstapt en verder gaat? Want er gebeurt hier tóch niks.' William Carey schrijft terug en zegt: 'Het is hier zo licht als twaalf uur van de dag. Want Gods Woord zal niet ledig terugkeren. Ik blijf hier.' Die man gelooft dat en hij blijft werken. En inderdaad heeft de Heere zijn werk rijk gezegend. Maar hij schrijft jaren later, en dat moet je je even voorstellen: 'Mensen, dat mijn werk hier gezegend is heeft te maken met mijn zus. Die woont in Londen en ze is totaal verlamd. Al veertig jaar. Maar ze heeft dag en nacht voor mij en voor mijn werk gebeden.'

Voel je het aan? Misschien mis je bepaalde gaven, maar God heeft je wel de gaven gegeven om met elkaar een kerk te bouwen. Dat is echt niet alleen een taak van de ambtsdragers. Het is onze taak en jouw taak.

Nu de laatste, de zevende les:

7. De mieren maken elkaar wakker na de winterslaap

Waar zijn de mieren in de winter? Die zitten in Nederland ruim twee meter onder de grond, beneden de vriesgrens. Daar houden ze een winterslaap. En ook daar blijft het koud, zelfs in het voorjaar. Hoe worden de mieren dan weer wakker? Dat is een goede vraag. Als het daar koud is en het blijft er zo koud, hoe worden ze dan wakker? Zelfs midden in de winter kun je opeens een mier in je keuken zien. Waar komt die nu vandaan?

Dat is Gods wijsheid. In elke mierenkolonie is er een klein aantal mieren dat niet in slaap valt. Ze hebben een speciale taak en ze blijven wakker. Ze gaan naar boven om te kijken of het warm is. Zo niet, dan gaan ze weer naar beneden. Naar boven en weer naar beneden. Maar dan wordt het voorjaar. Wat gebeurt er dan? Dan gaan ze naar boven: 'Ah, de zon!' Ze maken zich warm, rennen terug naar beneden en gaan naast een andere mier liggen die nog slaapt. Door de warmte van de mier die boven geweest is, wordt die koude mier wakker. Dan gaan er twee naar boven, maken zich warm en rennen naar beneden. Dan gaan er vier naar boven...

Welke les ligt daar in? Gods kinderen, ik wil jullie in het bijzonder aanspreken. Maakt de Heere je ziel nog wel eens warm? Is het nog wel eens goed als Hij tot je spreekt, als Hij je uit de put helpt en bemoedigt, als Hij je iets laat zien en voelen in het geloof van de waardigheid en de dierbaarheid van de Heere Jezus? Doorgloeit je hart dan weer? Waarom geeft de Heere dat?

Misschien moet je ook eens zo'n koud hart op gaan zoeken. 'Zeg, zal ik je eens wat vertellen? De Heere is nog goed voor mij geweest. Ook voor mij!' Spreek je zo wel eens tegen zo'n koud hart? Dat doet de psalmist in Psalm 34 toch ook? *Maakt de HEERE met mij groot, en laat ons Zijn Naam samen verhogen. Ik heb de HEERE gezocht, en Hij heeft mij geantwoord, en mij uit al mijn vrezen gered* (Ps.34:4-5).

Ga vandaag tot de mier, kind van God! Als God je ziel nog eens verwarmt door Zijn liefde, dan moet je daar over spreken. Ken je deze tekst, hij staat in Hooglied 1: *Trek mij, wij*

zullen U nalopen! (Hoogl.1:4) Van 'mij' wordt het 'wij'. Zie je wat hier gebeurt? 'Trek mij, Heere. Laat mij nog eens voelen en ervaren en mag ik in het geloof nog eens Uw liefelijkheid en dierbaarheid zien?' De Heere beantwoordt dat aan het Heilig Avondmaal en je ziel is weer vol ter bemoediging. Ga je er dan ook over praten? Bel je dan eens op, op maandagochtend, met de vraag of je eens langs kan komen? 'De Heere is goed voor mij geweest!'

Wij kunnen wel klagen, maar dan blijft het donker. Maar wij moeten spreken over de grote werken van God. En dan kan het wel eens zo zijn dat als de Heere jónu trekt, dat wíj achter Hem aanlopen. Zoals die mier; één mier naar beneden en twee naar boven. Wanneer heb jij zo voor het laatst naast een koud hart gezeten en gesproken van God?

Kan dat dan altijd? Vroeger in Leiden kwam de jeugd samen met Gods kinderen. Gebeurt dat in jouw gemeente ook? Daar vertelden Gods kinderen ook over de zaken van de Heere. Er was een oud vrouwtje bij. Een 18-jarige jongen mocht haar altijd thuisbrengen. Onderweg vroeg hij aan haar: 'Mevrouw, is het nu altijd zo in uw hart, zoals u ons verteld heeft?' Weet je wat ze antwoordde? 'Nee, jongen, dat is niet zo. Maar ik zal goed van de Koning spreken. Als het níet goed is, dan is dat mijn schuld. Dat is mijn vuile was en die hoef jij niet te zien. Maar ik zal goed van de Koning spreken!' Doe dat altijd: alleen maar goed van de Koning spreken.

Dat heeft ook iets gedaan in mijn leven. Zonder dat ik het wist en mij daarvan bewust was, ben ik toch jaloers gemaakt. Hoewel ik helemaal geen verlangen had om één van Gods kinderen te zijn en zeker niet toen ik zo jong was, toch ben ik jaloers gemaakt op Gods kinderen. Toen ik jong was, dacht ik wel eens: Wat zijn die gelukkig! En dat miste ik.

Vrienden, zullen we net zo gaan doen als de mieren? Onthoud de lessen: er is geen hindernis om wijs te zijn, denk vooruit, wees ijverig, werk samen, verdeel de taken, maak elkaar wakker, houd elkaar warm...

Amen.

Slotzang: Psalm 25: 2 en 4

HEER', ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw woord en Geest bekend;
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt,
Leid mij in Uw waarheid, leer
Ijv'rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, o HEER',
'k Blijf U al den dag verwachten.

's HEEREN goedheid kent geen palen;
God is recht, dus zal Hij door
Onderwijzing hen, die dwalen,
Brenge in het rechte spoor.

Hij zal leiden 't zacht gemoed
In het effen recht des HEEREN.
Wie Hem need'rig valt te voet,
Zal van Hem zijn wegen leren.